

رافه کرنا لهوزانه کا مه لایین جزیری

پشکا

دووی

دکتور بدرخان سندي

هه یی قا بهدری بو ئهو سه رپه ری من دی دره قسی دا
ژ وادی یی ته یمه نی دلبر نزام ته نگوشته ک ئیظهارکر
کو خوش ئه نوار به رقتن ئهو ته جلا بون دطوری دا.
مه لایین جزیری دقان په ینادا دگه هته په کا بلند ژ خه ونا هشیاری یی (حلم

البیظة) . . وینه په کا جوان ب خودروست دکت . . دخه یالی دا دینت رسته ک
ژ جانا، ژ دیم دورا پیکفه هاتن سه ماین وه لی ئیک ژوانا وه ک هه یی جوان
بو ژهمه می ساگه ش تریبو وی ژی سه ما ذکر ئو چافی مه لی فی کت . . وه
دیاره ئه فه دلبراووی یی . مه لافی دیتی، هدر چهند دیتن خه یالی په به لی ب

ته جلا رونه ای یا خودی ژبو موسا پینه مبه ری ته شبیه دکت کو ژپشت چایی
طوری شه وقا رونه ای یاوی دیاری ئوموسا پینه مبه ر که ته عه ردی ئو چاف
لی هاتن گرتن ژبه ر وی بروسی یی (نویره یی) ئو دلبره یی لقی ری، ئانکو
لفی ته جلا یی دا تنی ته نگوشته ک (تله ک) دیارکر، ئو مه لا نه یی پشت راسته،
کاجا دلبراووی تله ک ژ وادی یی (تهالا) ته یمه نی را دیارکری چونکی ئه ف
هه می بروسی سه کهن ته سه مانا ئو روهنی که ته دتاری یادا . . وه دیاره
دلبره یی تله کا خو دهریختی به . . پا فیجا ته گه ر دلبر هه می دیاریا دا چ
لفی دلیای ئیت . . ؟

قرانا زوه ره یی من دی دبه ر عیقدا توره ی یاتی

ژ په روینان دبیژم عه کسه هیز که فتی دجامی دا
حه بییی عه زمی صوحه ت کر دجامان له و شراب ئانی
دلی من دی دوصه یادان ژ بوریانرا به ری ویدا
مه لا وه صفا دلبره یی ب ستیرا گه شا زوه رای یی دکت کو ژ ستیریت دی
گه شته . . مه لا رسته کی ژ ستیرا جی دکت مورکیت وی رستی ستیرن لی
مورکا گه شا جوانا وی رستی ستیرا زوه رای یی کو دلبراووی به، ئه واکو
شه وقه کی ددت ناف جامی دا (جام: په رداخ) ئو مه به سته مه لای لقی ری

ل پشکا ئیکی ژ فی گوتاری مه هوزانا سه یدایین جزیری «بناری
فیره قتی صوهم» حه ما نیفی رافه کر، ئول فی پشکن، پشکا دووی،
مه یی خوشه ئه م ل سه ر هندی بچین دا کو فی رافه کر نی ب دویمه ای
بینین . سه یدایین جزیری دبیژت:

نه سیم سوئیل و سیقان سه حه ردا حه بس و زیندانی
قه بوو قفلا مه بی مفته زرنگینی ژ قفلی دا
فراقی شه ف ب ئاخو چو سپیده کفشی بو دیسا
مه ریخا نه حسی ئاقابو خویا بو روژ دشه رقی دا

مه لا ل فان به یقان دبیژت بایین بیهن دار ب بیه نا سوئیل ئو سیقان
ئانکو ئه و بایین ژ ئالی دلبره یی قه ئیت دلبره به ژن دریزله وه ک سنبل
ئوروی سورا وه ک سیقت سور، ئه و بال سحاری هات ئول دور
زیندانی گه را ئو زیندان ل قیری ئه و جهه . . یی مه لا لی . . کو مه لا
به ندی یی قه یدا ته فیتی یی به . . ئه و بایین ژنک دلبره یی هاتی قفلا
زیندانی قه کر . . بی مفته قه کر!! ئو ده می قفل قه یی زرنگین ژنی
هات . . سه یدایین جزیری ل قیری وه دیاره دگه هته حاله تا (السكر)
کو بیه نا یاری یان ره مزای وی . . هاتی ئو ئه فه نیزی ک بوئه که ژ
وه جلی یی . .

مه لا شه فی . . یان تاری یاتی یی دکته ره مز ژبو دویری یی (فراق)
وه لی سپیده یان رونه ای ره مزه ژبو پیگه هشتنی یان ویصالی له و
سپیده یا دیتاوی ژ شه قا تاری یاتی یا فیراقی کفش بو ئانکو خویا بو ئو
ستیرا مه ریخی کو (نه حسه) ئاقابو، ئانکو ئیش ئو کوشانی ت
خه ری بی به مان ئو طاقا خوشی یا «دشه رقی» دا خویابو کو روژه لاتن
نیشانا خوش به ختی یی به .

دچه رخی وه ک نجوم دیم دور سه ما هاتن قرانایه ک

نهغه، نو سرخوشي يا ژناف مهيا دپهرداخي دا نيت، دبنيات را ژ شوقا جواني يا دلپهري به... مهلا هردوو چاقيت دلپهري ب دو نيجرفانا تشبيه دکت کوهان دلي وي بگرن نو بين دايريون نو بيته يي خوارنا وي شهرا با دپهرداخي دا...

ب تولين ناسيتانيرا فهخوندم مير ب دهراگهي
ب في چاقني حبيب ديتم شوکر شهفقه مهولي دا
ژ شعلی نه بروين ساقی هلاکن صعد هلال تير و
وه بهدرك من موقابل دی نشارت من ژ عكسي دا

مهلا دقان بهتادا ديسا نيت سر مهسلا خو کيم کرنی، کو بهري نهو مه ديارکري چوا مروفي صوفي گلهك خو کيم ناسه (متواضعه) ل قيري مهلا خو ب تويله يکي دزانت، صهي بهر ناسيتانيرا نانکو بهر دهرازينکي وولي ميري نانکو دلپهري گازی کري بان دهعوت کر چونکي مهلا دييزت (فهخوندم) نانکو مهلا خواندي يي (دهعوتی) ميري به وولي ميري دهی دهعوت کري گازی نه کسري بيت ژورقه، نهخير، گازی کسري بينه بهردهرگهي نهزيدهتر، دگه هندي دا زي مهلاي گلهك يي خوشه نو دل شاد نو گهشه ب في دهعوتی چونکي نهغه دهليشه يي دلپهري بييت، هردوک دبهنا خودا دييزت وب في چاقني حبيب ديتم، نو في دهعوتی ب ررحمهتکا مهن دزانت...

مهلا دزقرت فه وصفنا جواني يا دلپهري دکت دييزت ژ شعلی نه برويان (برهوا - بري) صعد هلال هلاکن نانکو نهغه نه برويت دلپهري هندي هند زراف نو کفاني نه (مقصوسن) صعد ههقيت زراف (هلال) زي هلاکن. مهلا دييزت وه بهدرك نانکو وهها ههقيت من بهرامير ديت نشارت من ژ عكسي دا نو مهبهستا مهلاي دقيري دا نهغه په کو وي جواني يا خودی دناف جواني يا سرچاقيت دلپهري ديتي

ب زهری خوئی شريف خوندم کو خدمت کاري ديري ني

ته پر جهورو جهفا دينه دسلوک وسعي يو جهدي دا
بچين وهران ژ گول زاران کو نهغياران بدهست خاران
ژ مهخصوصاني دهراگهي دوامان نهو دههجرني دا
مهلا دقان بهتادا دييزت دلپهري (مير) ب دهفي خو (ب زهری: ب
زاري) خوي شريف گازی من کر گوت توي خزمهت کاري ژ ميره
دلسوز، نو تهچمند کوفاني نو نهخوشي دريکا في نهفيني دا ديت، يي
گومان ريگا نهفيني يي ليري ريکا صوفي ياتي يي به نو مهلا ل قيري يي
نهفيني نايث فان زارافا دثنت (سلوک نو سعي نو جههد).

مهلا دقان بهتادا بيتهاخو فهدکت... هنده ديواريت سر بهفري، ب خو
نالقا دکت، توي بهردهوامه ل سر خهوا هشاري يي... دلپه نهههما

(اعترافي) يي دکت کو خزمهت کاره کي... دلسوز نو دل کوفانه، نهخير،
بهلي کازي دکتی دا بيکفه بچن گولا ژ باخجهيان ب چن نو دلپه مهلاي
دلته ريزهکا نيزک ژ خو چونکي دييزت نو دگه ل من دا وهره ب چين گولا
ب چين هر جهند (نهغياران بدهست خاران) نانکو هر جهند مروقيت دی
ژبلي ستري يا نهشين ب گرن، يان نهشين دهستی خو بکن گولا نو بچن،
بي گومان مهبهستا مهلاي ژفي گول چيني رهمزه ژبو گهيني (وصال يي)
دلپه دييزت هندهك ژ مروقيت تايه يي (خواص: الخاصة) ژ خزمهت کاران
نهغه سهري دوسالانه ل بهر دهرگهي نه توهتم پشاخو ددين دانا نو مه ناگهه
ژوانا نيته!! (دو عامن نهو دههجرني دا)

ب تشریفا خوه نهز خهوندم ژ لوطفي بهنده نيشان کر
خهلات و شهفقه و دلدان شوکور خهوازين کو با خوئی دا
مه هادر سهجدهيا شوکري ل وي عهدي موقه دس بر
ب موژگانين خوه دور سفتن نهني مالي ل عهدي دا
مهلا يي بهردهوامه ل سه مهسلا گهيني (ويصالي) دييزت وب تشریفاخو
نهز خهوندم، نانکو نهو ب خهوات نو گازی من کر نو نهز دهعوت کرم نو
ژ قهنجي ياخو نهزي بهندي خهلات کرم نه نيشان کرم، لهورا هم سوپاس
کارين کو نهفرو خودی زميرا لينا (کو باخوي دا)...

دهمی مهلاي نهو (کهرم نو لطف) ژ دلپهري ديتي جهدا وي سجدهيا
شوکري نو سوپاس کاري يي بر هر ل وي عهدي چونکي نهو عهدي دلپه
لي عهدي نه پيروزه (مقدسه)، وي ب ميزه لانکيت (موژگانين) چاقا دوز
(لهعل) کون کون نو مهبهستا مهلاي ب ميزه لانکا دورا يان گوههرا کون
بکت، شعر فههاندنه، دييزت من جهدا سجده لوی عهدي پروز بر نو
من هوزان فههاندن... من نو عهدي ب نهياخو فهمالي (نهني مالي ل
عهدي دا)

ههيا بيناهي يا چههقان بوت و عوزاي و لاني من
توي پيش بهر سجودا من سهحر گاهان دخه لوي دا
ل بالي عيلمی ته مهعلومه ژ ژيني من تو مهقصودي
فيداي جان مه دی جان بسد دقستا وهصل و ديني دا
مهلاي دقان بهتادا گازی دلپهري دکت دييزت (ههيا بيناهي يا چههقان)
نانکو نه يي بيناهي يا چاقيت من پاشي ب وان پهکرا (صهنامه) تشبيه
دکت يت کو ل چاخني جاهلي يي عهريه ديارستن (اللات والعزى) دييزت
نه يي بوت نو عوزا نو لاني من. مهلا وي دکنه (قبيله) بخو دييزت پيش بهرا
سجودامن. ل دهمی سحاري يي نانکو ل نظيرا سحاري.

دييزت ماني تو دزاني (بالی عيلمی ته مهعلومه) دقي ژباتي دا هر توي
نارماتج (مقصود) سهيداي دييزت ما نهز دی چهوا يان ب ج تشي جاني ته
فيسداکم دقيت نهز ب جاني خو ته فيدا بکم نانکو مهلا دييزت نامادهمه
(ههپهزم) نهز في جاني گوري ته بکم ژبو دپته کاته (دقستا وصل و

دینا دا) نو (دین) لږیری مخه فها دینتی به .

ب حوسنا خو ټیلاهی کی ب سههم و هه بیه تی دینی
نجوم و کهوکه بی لامع ژ بالاتین بهر بهژنی دا

ب خالین وورد و نسرینان ژ قودرهت خهط کشاندلی
ب تهرجا نیرگزا عیلی سهحری گاهان نهسیم لی دا

ملا دلبره دی دده سویندی دینتی تو ب جوانی یا خوکی بی ټیلاهی تو
سههم نو هه بیه تا چافیت خو یان دینتاخوکی، تو بوان ستیر نو کهوکه بین
دنه بسن نو ب بهژناته دا تین خاری . . تو ب توان خالا انکوب وان

نیشانکی نهویت لسه روی ته وهك گولیت نسرینان بهلاق . . تو ب وی
جوانی یا خودی ب قودرهت ژته را شاندى . . تو ب وی طای ژ نیرگری بی
زراف نو بلندکی بی کو سحاری زوی پای لیدی . . تو بغان همیا کی . .
ملا بغان همی تشتا دلبره خو دده سویندی تشتهك زی دخوازت نهوژی
نهغه به :-

کو تالی ناسیتانی دور نهکی ټیدی ژ دهرگاهی
ژ باخوری فی رجوناکین دبا بی لطف و رحمی دا

توناری فیرقه تی زانی دکارم نهز ته حمل کم
دیاری کوهی قندیلیم مگه ر فیلم د عشقی دا

بهری فان چار بهیتسا سهیدایی جزیری دلبره خو دا سویندی . . دا بهر
گهلهك سویندا یت نابنی نو یت روماتسی ژ بو ب جهه نینانا نارمانجه کی
نهوژی نهغه به دینتی لیدی نویلی ل بهر دهرگه می مالاخو ژ بهر دهرگه می
نهکی نانکو نه دهرخی . . (کو تولی ناسیتانی دور نهکی ټیدی ژ دهرگاهی)
ملا دینتی نهغه داخوازا نهز ژته دکم من دقیت بو خاترا لطف ورحمه تا
خودی تو بومه ب جهه بیی . ملا دگه ل هندی ژی دینتی دلبره می مانی
تودزانی من چهند خولبر کوفانی ونیشا عشقی گرت . . هندی چیبایی

قندیلی ب ته حملم . . ملا خوب فیلهکی تشبیه دکت کو فیل گهلهك ب
ته حمله نو ب هیزه

زه می دهردی مه زن فیرقهت جهگه ر صوت ثاته شی دا دل
جهی صهبری نهما چهندان فهرج من دی دصهبری دا

ملا بی قامه تا یه کتا قیامت من ب چه هقان دی
فراقی روسی یا بن ته ژ من جانی شیرین چی دا

ملا ب مه نده هوشی وه صفا صوتسا جهرگی خو دکت کو «زه می» بو
وته عجب ای یت، ناگر ژ جهرکی دده دلی نو ملا دگه هته هندی چ
خوگری (صبر) لنگ نامیت، ههر چهند خوگری ریکا گه هشتا مرادانه لهو
دینت راسته نهز دزانم و فهرج ددناک صهبری دایه وهلی من چ صهبر نهما .
ل دویمایی بی ملا ته خه لوصی بنافی مه لاتی بی دکت دینت «ملا» بی دینتا

خودانا قامه تا یه کتا قیامت ب چافیت خو دیت . . پاشی نفرینی بی ل
فیراقی دکت فیراقی ب مروغه کی تشبیه دکت نو وی مروفی روی رهش
دکت بی کو وه کر جانا شرین ژی دویر بکت . .

ل فیری مه بی خوشه نهو په بقیت دناک فی هوزانی دا هاتین شروفه بکین
چ نهویت ل پشکانیکی ژفی گوتاری هاتین کو ل ژمارا (۱۴۴) بی بهلاف بی
چ نهویت ل پشکا دوی ژ گوتاری هاتین کو لفی ژمارا نهو بهلاف بی :

فهرق: شلکا سهری
خه دهنگی: تیر

نوهتم: ژمن گرت
وهر: نهگه ر

داغ وکھی: داخ نوسوتن
ب دامام: ب دافا

مورغ: بالند
نیم: نیف

ته بیت: خوگرتن

په روان: په لاتینک

قندس: گهلهك تاری

نه برو: بروی = برهو

خاوه ر: روز هلات

خورشید: طاف

سه حهرگه: دهمی سحاری

عه نده لیب: بلبل

ناستان: دهرزینک

شابه: ب که یف به

په یغام: نامه: باس

قرانا: پیکه

بوریان: براشتی

تول: توپل

هادر: حاضر

خال: نشان

کوه: چیا

ثاته ش: ناگر

روسی یا: روی رهش

چی دا: ژی دویر